

JAARVERSLAG 2014 EN BEGROTING 2015

STICHTING BIOWETENSCHAPPEN EN MAATSCHAPPIJ

JANUARI 2015

Laan van Nieuw Oost-Indië 300
2593 CE Den Haag

t +31(0)70 344 0792
e info@biomaatschappij.nl
w www.biomaatschappij.nl

Stichting Biowetenschappen en Maatschappij
is ondergebracht bij ZonMW

INHOUD

- Inleiding
- Jaarverslag 2014
- Financiën 2014
- Begroting 2015 - 2016
- Tabellen:
  - Realisatie 2013–2014 en begroting 2015 - 2016
  - Uitsplitsing uitgaven 2014 en begroting 2015 - 2016

Inleiding

In 2014 publiceerde BWM weer vier cahiers over actuele maatschappelijke thema's. Er werden twee nieuwe bestuursleden en een nieuwe voorzitter aangesteld. In het kader van kennisvalorisatie werd een aanvullende subsidie voor het cahier Genen en Gezondheid verkregen van het Centre for Society and the Life Sciences. De samenwerking met Kennislink/NCWT werd voortgezet, en een nieuwe samenwerking met Museum Boerhaave werd gestart. Er werden grote stappen gezet in het kader van digitalisering van de cahiers. De stichting onderging enkele organisatorische veranderingen, zoals de verhuizing naar een werkplek bij ZonMw en de wijziging van distributie-organisatie. In dit jaarverslag worden de activiteiten beschreven die in 2014 zijn ontplooid. Ook bevat dit document de gerealiseerde cijfers van 2014 en de begroting voor 2015 en 2016.

Jaarverslag 2014

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de stichting Biowetenschappen en Maatschappij bestaat uit maximaal 12 bestuursleden. De bestuursleden worden gekozen op basis van hun expertise, netwerk in de wetenschap en affiniteit met wetenschapscommunicatie. Voor een optimale dekking binnen de wetenschap door de expertises binnen het bestuur werd ook in 2014 gezocht naar nieuwe bestuursleden. Een nieuwe voorzitter trad aan, en twee bestuursleden gaven aan hun werkzaamheden voor de stichting te moeten beëindigen.

Egbert Schroten trad na twee termijnen af als voorzitter, en **Jannes van Everdingen** trad aan als zijn opvolger. Jannes studeerde geneeskunde in Leiden en volgde de opleiding dermatologie aan de universiteit van Amsterdam. Na de afronding hiervan was hij naast deeltijd dermatoloog in het AMC werkzaam bij het Kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg CBO. Hij stond aan de basis van de richtlijnontwikkeling in Nederland en promoveerde op dat onderwerp in 1988 ('Consensus in de geneeskunde', UvA). Nadien was hij nog 20 jaar verbonden aan het CBO, onder meer als secretaris van de Medisch Wetenschappelijk Raad, hoofd richtlijnprogramma en adjunct-directeur. In 2009 werd hij directeur van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en van het Huidfonds en algemeen secretaris van de Regieraad voor Kwaliteit van Zorg (adviesorgaan van VWS). Die laatste functie ruilde hij in 2013 in voor een adviseurschap bij het nieuwe Zorginstituut Nederland. Vanaf zijn assistententijd schreef of redigeerde hij boeken, gemiddeld twee per jaar. Zodoende heeft hij meer dan vijftig boektitels op zijn naam staan, waaronder het Geneeskundig Woordenboek van Pinkhof-Hilfman, Diagnose & Therapie en Evidence-based richtlijnontwikkeling (Springer), het Medisch Handboek (Kosmos) en het Junior dokters woordenboek (Van Dale). In 2001 ontving hij de Van Walree Prijs van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, voor zijn werk op het snijvlak van medische wetenschap, kliniek en journalistiek.

De nieuwe bestuursleden die in 2014 werden benoemd zijn Ben Hamel en Mariëtte van den Hoven. **Ben Hamel** is opgeleid als kinderarts en later klinisch geneticus in het Radboudumc te Nijmegen. Hij werkte 8 jaar in Tanzania. Vanaf 1986 was hij hoofd van de sectie klinische genetica van de afdeling Genetica aan het Radboudumc en vanaf 1989 opleider voor het specialisme Klinische Genetica. Jarenlang was hij voorzitter van de Stichting Klinische Genetica Nijmegen en Omstreken en een aantal jaren van de Stichting Prenatale Screening Nijmegen. Hij vervulde talloze functies binnen de Vereniging Klinische Genetica Nederland, die hem in 2008 tot erelid benoemde. Hij promoveerde op een proefschrift getiteld "X-linked mental retardation: a clinical and molecular study", waarna hij enige tijd later tot hoogleraar klinische genetica in het bijzonder van verstandelijke handicaps werd benoemd. Hij was mede-oprichter van het zeer succesvolle European MRX consortium. Behalve (X-linked) verstandelijke handicaps hadden erfelijke bindweefsel aandoeningen en dysmorfologie zijn belangstelling. Hij was co-director van de cursus "From developmental genes to dysmorphology" van de European School of Medical Genetics in Bertinoro, Italië, en directeur van "the Indonesian course in medical genetics" in Semarang, Indonesia. Bij zijn afscheid van het Radboudumc werd hij benoemd tot erelid van de Marfan Contactgroep en tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

Mariëtte van den Hoven is als senior onderzoeker en docent werkzaam bij het Ethiek Instituut van de universiteit Utrecht. Ze is gepromoveerd in 2006 op het proefschrift 'A Claim for Reasonable Morality. Commonsense morality in the debate on the limits of morality' (Utrecht: Zeno LII). Haar onderzoeksfocus ligt op 1) public health en preventie (obesitas, kindermishandeling, vaccinaties, jeugdzorg) en 2) onderzoek naar beroepsethiek en educatie, waarbij de notie van morele competentie centraal staat. Als docent participeert ze in de master Applied Ethics, bachelor en masteronderwijs aan diverse faculteiten (GNK, FAR, FSW, ...) en is ze betrokken bij Young Leaders League. Ze coördineert het onderwijs dat vanuit het Ethiek Instituut aan andere faculteiten en opleidingen wordt gedoceerd, alsmede het onderwijs dat aan postacademische opleidingen (zoals NSPOH) wordt verzorgd.

De bestuursleden **Jos van den Broek** en **Ann van den Auweraert** namen eind 2014 afscheid. Jos was 7 jaar actief in de stichting en Ann 5 jaar. Het bestuur dankt Egbert Schroten, Jos en Ann hartelijk voor hun bijdrage aan de activiteiten van de stichting.

Activiteiten 2014

1. Versterken bereik website en sociale media

The screenshot shows the homepage of the Bio Wetenschap+ Maatschappij website. At the top left is the logo with a fly icon and the text 'bio wetenschap+ maatschappij'. To the right is a search bar with the text 'Zoeken' and a grid of plus signs. Below the logo is a navigation menu with links: '+ Home', '+ Nieuws', '+ Publicaties', '+ Agenda', '+ Contact', '+ Over BWM', and '+ Links'. There are also social media icons for Twitter and Facebook. The main content area features a large banner on the left with the text 'DOWNLOAD ONZE CAHIERS GRATIS VIA DE WEBWINKEL' and an image of a hand holding a glowing red object. To the right is a yellow box with the text 'Bij BWM lees je alles over actuele onderwerpen in de biowetenschappen' and a 'Lees meer >' link. Below this is a section titled 'NIEUWSTE PUBLICATIES' with six article cards: 'Je nier of mijn leven!', 'Oceanen', 'Genen en gezondheid', 'Het geneesmiddel', 'Algen', and 'Gezond ouder worden'. Each card has a 'Bekijk' button.

- Het aantal bekeken websitepagina's is dit jaar gestegen naar 38.217 ten opzichte van bijna 27.000 vorig jaar (en 13.500 in 2012)
- Gemiddeld werden de pagina's van onze website meer dan 3.000 keer per maand bekeken
- Door middel van een nieuwe tool meten we nu ook de downloads van de PDF's van de cahiers: in 2014 werden de PDF's 5.058 keer gedownload en bekeken
- De meest populaire PDF was die van cahier 'Genen en gezondheid'
- De likes op onze Facebook-pagina stegen van 370 naar 450.

Pagina Activiteit 2 Statistieken Instellingen Help ▾

bio wetenschap+ maatschappij

Biomaatschappij
Media/Nieuws/Publiceren

Vind ik leuk ▾ Volg Bericht ⋮

Tijlijn Info Foto's Recensies Meer ▾

PERSONEN >

★★★★★
450 vind-ik-leuks

Wietske Hoekstra, Mattijs Voet en 5 anderen vinden dit leuk.

bio Status Foto/video Aanbieding, evenement + bio

bio Wat heb je gedaan?

bio Biomaatschappij heeft een link gedeeld.
Geplaatst door Rianne Roukema [?] · 5 uur geleden

Voorbeeld van hoe personalised medicine zorgkosten kan besparen: hoogleraar medische oncologie Kees Punt droeg bij aan een nieuwe richtlijn waardoor bij darmkankerpatiënten eerst wordt getest of een behandeling bij

- De inschrijvingen voor de digitale nieuwsbrief stegen naar 481 (275 eind 2013), en slechts 15 mensen schreven zich uit
- De nieuwsbrieven werden door meer dan 50% van de geadresseerden geopend, en daarvan klikte gemiddeld 30 tot 40% door naar de website.

bio wetenschap+ maatschappij

Augustus 2014

Neem nu een abonnement! Betalen via factuur ook mogelijk

Neem nu een abonnement!
Betalen via factuur ook mogelijk

Heeft u problemen met het betalen van het abonnement via onze webshop? U kunt ook met een factuur betalen! Vraag ernaar bij ons bureau. Wij helpen u graag verder.

Ook bestellingen van losse cahiers zijn mogelijk met een factuur.

Klik hier om ons een email te sturen, en we regelen het graag voor u.

Betalen via factuur ook mogelijk

Onze cahiers zijn los te bestellen via onze webshop. U kunt daar met Ideal betalen. Als u liever betaalt via een factuur, kan dat ook. Vraag ernaar bij ons bureau. [Klik hier om ons een email te sturen.](#)

Levering aan scholen

Werkt u op een school? Onze cahiers worden veel gebruikt in de klas, voor een profielwerkstuk of in de bibliotheek.

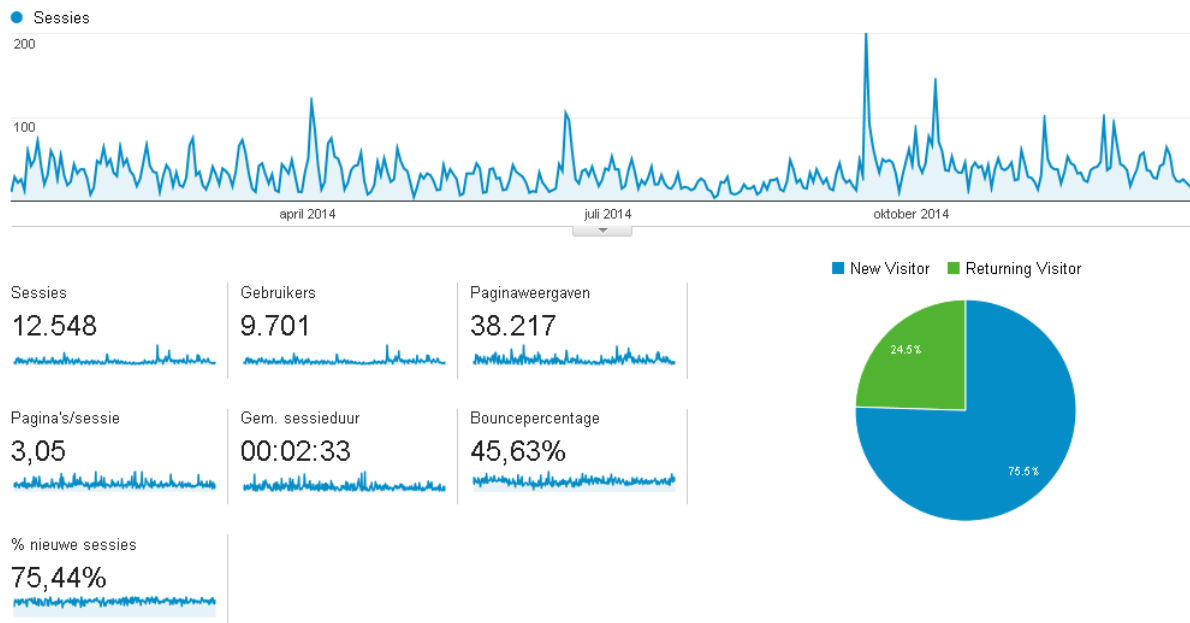
bio wetenschap+ maatschappij

Biowetenschappen en Maatschappij
Postbus 93402
2509 AK Den Haag
070 344 07 81
niewsbrief@biomaatschappij.nl

De meeste bezoekers van de website waren nieuwe bezoekers: 24,5% van de bezoekers was al eerder op onze website geweest. Bezoekers kwamen ofwel rechtstreeks op de site, of via zoekmachines, of via doorverwijzingen op www.kennislink.nl (themapagina's per cahier), Facebook, verwijzingen naar lesmateriaal op Bioplek.org en Praktijk.nu en via andere websites waar werd verwezen naar de cahiers.

Populaire pagina's op de website waren de homepage, het overzicht van alle cahiers, het nieuws en de meest recente cahiers.

Resultaten Kennislink: in 2014 werden 4 cahiers online gezet door middel van themapagina's op www.kennislink.nl. Ook werden de cahiers genoemd in de nieuwsbrieven en social media uitingen van Kennislink. Rapportages van Kennislink tonen aan dat de pagina's goed bekeken worden, de themapagina's (inmiddels 12 themapagina's) op Kennislink kregen gemiddeld meer dan 4.349 bezoekers per maand.

- Cahier Genen en gezondheid: meer dan 5.492 pageviews
- Cahier Oceanen: meer dan 7.151 pageviews
- Cahier Je nier of mijn leven: meer dan 2.342 pageviews
- Cahier Synthetische biologie (een gezamenlijke themapagina met Kennislink): meer dan 10.500 pageviews.

Het bereik van de themapagina's stijgt als ze langer online staan.

Via Kennislink bereiken wij een specifieke doelgroep: Kennislink heeft een zeer groot lezerspubliek onder scholieren en docenten. Onze themapagina's bij Kennislink zorgen ook voor veel verkeer naar de website van BWM.

Thema: Genen en gezondheid

Inhoud

Achtergrond 17 april 2014 Maarten Evenblij

Van ervten naar mensen

De genetische geschiedenis vanaf Mendel, langs Miescher, Watson & Crick en het humane genoom project tot aan de moderne next generation sequencing – waarmee voor een paar honderd euro iemands genoom in een vloek en een zucht in kaart kan worden gebracht – leert ons dat de ontwikkeling van de genetica en de moleculair-genetische wetenschap een zegenrijk en nog veelbelovend pad is.

Biologie Geneeskunde

Achtergrond 17 april 2014 Johan den Dunnen en Hienke Sminia

In de hoogste versnelling de wenteltrap af

Vandaag de dag lezen we DNA-codes af met een ongekende snelheid van wel 6 miljard letters in 24 uur. Dat is 10.000 keer sneller dan de oude Sanger-methode die ongeveer 100.000 letters per 24 uur af kon lezen. En NGS is niet alleen veel sneller, het is ook 10.000 keer goedkoper.

Biologie Geneeskunde

Test je kennis

Specials

Dit thema is gebaseerd op het gelijknamige cahier van de stichting Biowetenschappen en Maatschappij. Deze stichting brengt jaarlijks vier cahiers uit voor het brede publiek over actuele en toekomstige ontwikkeling en toepassing van de biowetenschappen, met de focus op de betekenis en gevolgen voor mens, dier en maatschappij.

2. Ontwikkeling van moderne communicatiemiddelen

Online media worden gezien als de informatiedragers van de toekomst, gedrukte media hebben hun beste tijd gehad? Veel uitgeverijen worstelen met teruglopende lezersaantallen en stappen over op digitale edities. Toch komen velen daar ook weer van terug. Mensen willen ook van papier blijven lezen. Om de mogelijkheden van digitale media te onderzoeken is voor het vierde cahier van 2014 ook een digitale interactieve webomgeving ontwikkeld, waarin de lezer filmpjes kan bekijken, naar achtergrondinformatie kan klikken, en snel door de informatie van het cahier kan navigeren naar de artikelen van zijn keuze. De digitale versie zal worden getest en geëvalueerd. In 2015 zal nog een cahier digitaal worden uitgebracht en op basis van de resultaten wordt daarna besloten of er meer cahiers digitaal kunnen worden gepubliceerd. De link naar de digitale uitgave van cahier 'Synthetische biologie' luidt: <http://tijdschrift.biomaatschappij.nl/>. Sinds de publicatie op 29 november heeft het digitale tijdschrift 1.300 pageviews gehad. Meerdere pagina's worden bezocht en bezoekers verblijven 2 tot 20 minuten op de site.

3. Abonnementen en losse verkoop cahiers

Wij streven naar een jaarlijkse stijging in het bereik van de cahiers, in gedrukte vorm of digitaal. Ook streven we naar langdurige relaties met onze achterban in de vorm van een stijgend aantal abonnementen.

De verwachte cahierinkomsten zijn ten opzichte van 2013 met 13% gestegen. De inkomsten worden vooral gedreven door de abonnementen en door grote bestellingen van organisaties. Bestellingen via de webshop vinden nog niet heel veel plaats (bijna 400 cahiers in 2014), maar ze zijn in 2014 wel 45% hoger dan in 2013.

In 2014 werden ongeveer 5.000 cahiers verspreid buiten de abonnementen. Van 'Conflict', 'Baby aan boord', 'Bewegen doet leven' en 'Speuren naar sporen' werden uit overtallige voorraad ongeveer 2500 stuks gratis of voor een gereduceerde prijs weggegeven aan maatschappelijke organisaties.

De inkomsten uit abonnementen en losse bestellingen bedroegen € 27.797, maar ongeveer € 5.281 van dit bedrag werd niet ontvangen door het faillissement van TMS, waardoor de totale ontvangen inkomsten uit cahiers dit jaar € 22.516 bedroegen. Naast de inkomsten werd externe financiering verkregen in de vorm van een subsidie voor kennisvalorisatie van CSG van € 10.000,- voor cahier 'Genen en gezondheid'. Er waren per eind december 708 abonnees: in 2014 kwamen er 35 abonnees bij, en zegden 54 abonnees op. De meest gehoorde reden voor opzegging was een te hoge leeftijd om de boekjes nog te kunnen lezen, en ook overlijden of bezuinigingen (op een aantal scholen) was regelmatig een reden om op te zeggen.

Lezersonderzoek

Van 11 december 2013 tot 3 februari 2014 heeft BWM via SurveyMonkey een online lezersonderzoek uitgevoerd. Er hebben 48 personen meegedaan. Dit zijn de belangrijkste resultaten van het onderzoek:

- Voor toekomstige onderwerpen zijn de thema's duurzame energie en klimaatverandering het meest populair. De thema's voeding/voedselveiligheid en hersenen/psyche/slaap werden ook regelmatig gesuggereerd.
- De respondenten lezen liever het gedrukte boek (42%) dan de PDF (27%). Een derde van de respondenten leest beide.
- 80% van de respondenten vindt de prijs van de boeken ongeveer goed, niet te hoog en niet te laag.
- Meer dan 86% van de respondenten zou de publicaties aanbevelen bij vrienden en familie.
- Respondenten waren erg te spreken over de publicaties en het feit dat ze online te lezen zijn. Sommige respondenten en abonnees van BWM hebben hun teleurstelling geuit over het plan om niet alle cahiers meer gedrukt te publiceren en vragen om deze mogelijkheid beschikbaar te houden. Wij zullen deze mogelijkheid onderzoeken. Een ander klein verbeterpunt is de begrijpelijkheid van de teksten.
- De elektronische nieuwsbrief van BWM vond 50% nuttig tot zeer nuttig, de andere helft van de respondenten was niet bekend met de nieuwsbrief.
- De Facebook pagina van BWM werd door 19% nuttig gevonden, maar de rest van de respondenten was niet bekend met de Facebook pagina.
- De website van BWM werd door bijna 90% nuttig tot zeer nuttig gevonden.

Naar aanleiding van het lezersonderzoek gaan wij de gesuggereerde onderwerpen bespreken en verder uitwerken. Voeding is in 2011 uitgebreid aan de orde geweest in het cahier 'Je bent wat je eet' en zal in 2015 behandeld worden in cahier 'Foodtopia: het voedsel van de toekomst'. De thema's duurzame energie en klimaatverandering staan voor 2015 of 2016 op de agenda. Verder is er ook buiten het lezersonderzoek veel feedback gekomen van abonnees die niet over wilden stappen op alleen digitaal lezen, waardoor we hebben besloten de mogelijkheid om digitale publicaties ook in beperkte oplage te laten drukken te onderzoeken. Ook blijven de PDFs van de cahiers gratis te downloaden op onze website.

4. Publicatie cahiers

De thema's van 2014 zijn gepubliceerd in maart, juni, september en november.

- De redactie van cahier 'Genen en gezondheid' bestond uit prof. dr. Jos van den Broek, hoogleraar (bio)medische wetenschapscommunicatie, Universiteit Leiden; dr. Jannes van Everdingen, dermatoloog en voorzitter stichting Biowetenschappen en Maatschappij; mr. Rachèl van Hellemond, docent en onderzoeker sectie Ethiek en Recht van de Gezondheidszorg, LUMC Leiden; prof. dr. Irene van Langen, hoogleraar Klinische Genetica, afdeling Genetica UMC Groningen; en dr. Terry Vrijenhoek, geneticus, Afdeling Medische Genetica, UMC Utrecht. Het voorwoord werd geschreven door prof. dr. GertJan van Ommen, hoogleraar Humane Genetica, LUMC Leiden, en de eindredactie werd verzorgd door Maarten Evenblij, freelance wetenschapsjournalist.
- De redactie van cahier 'Oceanen' bestond uit professor Nico van Straalen (Vrije Universiteit Amsterdam) en professor Herman Ridderinkhof (NIOZ). Het voorwoord werd geschreven door solozeiler Henk de Velde en de eindredactie werd verzorgd door Rob Buiten, freelance wetenschapsjournalist.
- De redactie van cahier 'Je nier of mijn leven!' bestond uit Jannes van Everdingen (voorzitter Biowetenschappen en Maatschappij en altruïstische nierdonor), Bernadette Haase (directeur Nederlandse Transplantatie Stichting), Martine Hommes (Nierstichting), Henk Smid (altruïstische nierdonor) en professor Willem Weimar (nefroloog). Het voorwoord werd geschreven door Ria Bremer en de eindredactie werd verzorgd door Maarten Evenblij, freelance wetenschapsjournalist.
- De redactie van cahier 'Synthetische biologie' bestond uit professor Bert Poolman (hoogleraar Biochemie aan de Rijksuniversiteit in Groningen), professor Wiel Hoekstra (emeritus hoogleraar Algemene Microbiologie en bestuurslid van de Stichting Biowetenschappen en Maatschappij), professor Jack Pronk (hoogleraar Industriële Microbiologie aan de Technische Universiteit in Delft) en dr. Ton van Maris (Universitair Docent aan de vakgroep Industriële Microbiologie van de Technische Universiteit in Delft). Het voorwoord werd geschreven door Jos van der Meer (President van EASAC), en de eindredactie werd verzorgd door Rob Buiten, freelance wetenschapsjournalist. Dit cahier werd ook in een interactieve digitale omgeving gepubliceerd, zie <http://tijdschrift.biomaatschappij.nl/> .

Op de cahiers krijgen we altijd positieve reacties. Sommige organisaties bestellen enkele of tientallen exemplaren voor hun medewerkers of klanten. Vanuit het bureau wordt veel moeite gedaan om online publiciteit voor de cahiers te verkrijgen, wat vaak resulteert in links, recensies of vermeldingen. Cahiers 'Genen en gezondheid', 'Je nier of mijn leven!' en 'Synthetische biologie' werden veel op Twitter genoemd, een medium waar veel maatschappelijke discussie over deze onderwerpen plaatsvindt. Links naar de cahiers werden veel overgenomen op websites die actief waren in het betreffende onderwerpen in 2014, zoals www.allesoverdna.nl, www.zeroplasticweek.org, www.nierstichting.nl, in nieuwsbrieven zoals die van de NPHF, de Vereniging voor Klinische Genetica Nederland en op de website www.huisartsengenetica.nl.

5. Network building

BWM vindt het belangrijk om midden in de maatschappij te staan en publicaties te maken waar behoefte aan is. Daarom zijn in 2014 diverse organisaties bezocht om

kennis te maken en mogelijkheden voor samenwerking en input te onderzoeken, waaronder: ministerie van OC&W, patiëntenfederatie NPCF, Museum Boerhaave, CORPUS, patiëntenfederatie VSOP, Hersenstichting, ministerie van VWS.

Financiën 2014

Hieronder worden de cijfers over 2014 toegelicht.

BATEN

Subsidie-inkomsten

De bijdrage van OC&W bestaat uit een jaarlijkse subsidie van bijna € 235.000,-.

Cahierinkomsten

De cahierinkomsten bestaan uit het totaal aantal verkochte cahiers uit abonnementen en losse bestellingen. De cahierinkomsten over 2014 bedragen € 27.797,- (€ 24.581 in 2013) op basis van ongeveer 2500 los verkochte cahiers en 727 abonnementen in Nederland en Europa. Door het faillissement van distributieorganisatie TMS begin 2014 is een groot gedeelte van de inkomsten over 2013 en een klein gedeelte van de inkomsten over 2014 (€ 5.281) door de curator van TMS in beslag genomen. Dit bedrag is in het jaaroverzicht opgenomen als een afschrijving.

Inkomsten uit rente

Door de huisvesting van de stichting bij ZonMw per 1 januari 2014 vervalt de mogelijkheid om rente te ontvangen op het vermogen.

LASTEN

Cahierkosten binnen budget in 2014

De cahierkosten zijn in 2014 gedaald. Dit komt doordat de kosten per cahier flink binnen budget zijn gebleven. De distributiekosten zijn dit jaar hoger dan verwacht, omdat de verhuizing naar een andere distributiepartij meer kosten met zich meebracht dan begroot. Binnen de totale kostenplaats Cahiers zijn de gemaakte kosten binnen budget gebleven.

Kennisoverdrachtskosten overschrijden het budget in 2014

In 2014 werd de samenwerking met NCWT door middel van themapagina's op Kennislink.nl voortgezet. Ook kreeg NCWT de opdracht om via online marketing de themapagina's te promoten en om een marketinganalyse uit te voeren. Door dit laatste zijn de NCWT kosten iets hoger dan begroot, omdat alleen de themapagina's waren begroot.

Binnen de kostenplaats Kennisoverdracht zijn verder alle kosten ver binnen budget gebleven, behalve binnen de kostenplaats Onvoorzien. Er zijn onvoorzien kosten gemaakt voor de ontwikkeling van een interactieve digitale omgeving voor de publicatie van cahiers. De plannen voor de digitalisering bestonden al wel, maar waren nog niet gebudgetteerd. Gedurende het jaar 2014 werd binnen dit project grote voortgang geboekt, waardoor ook de kosten al in 2014 zijn gemaakt.

Bureaustkosten binnen budget in 2014

De personeelskosten van het bureau waren in 2014 ongeveer gelijk aan vorige jaren, met een lichte stijging vanwege indexatie. Het bureau van de stichting is sinds 1 januari 2014 gehuisvest bij ZonMw. De financiën van de stichting worden gecontroleerd door ZonMw en er zijn afspraken gemaakt over het doorbelasten van de personeels- en huisvestingskosten.

De bestuursleden van de stichting ontvangen geen salaris, alleen een vergoeding van gemaakte reiskosten. De overige onderwerpen binnen deze kostenplaats zijn binnen budget gebleven, met de kanttekening dat de rekening voor het eindejaarsdiner 2013 is betaald in januari 2014, waardoor in 2014 de kosten van 2 eindejaarsdinners vallen.

RESULTAAT 2014

2014 was een vruchtbaar jaar voor de stichting. Er werden vier cahiers geproduceerd, een digitaal cahier, er werd een kennisvalorisatie subsidie verkregen, en een nieuwe samenwerking gestart. Door de wijziging in distributieorganisatie en de voortgang op het gebied van digitalisering werden wel meer kosten gemaakt dan begroot, maar deze zijn goed te verantwoorden en eenmalig. Dit soort investeringen kan worden gedaan omdat de stichting voldoende reserves heeft.

De inkomsten over 2014 bedragen € 272.797, maar in verband met het faillissement van TMS ontvingen wij zeker € 5.281 minder dan dat. De totale lasten bedroegen bijna € 274.957. Hiermee wordt voor een bedrag van € 7.529 ingeteerd op de reserves. Per 1 januari 2015 zullen de reserves nog € 101.991 bedragen.

Begroting 2015

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de begroting voor 2015 en verder.

De bureaunkosten zullen ten opzichte van de gerealiseerde lasten in 2014 ongeveer gelijk blijven. Na de investering in het opstarten bij een nieuwe distributiepartij afgelopen jaar zal naar verwachting flink worden bespaard op de distributiekosten in de komende jaren, vergeleken met 2013. Voor 2015 zijn plannen gemaakt voor twee nieuwe activiteiten: een lespakket (in samenwerking met Museum Boerhaave) en de publicatie van een tweede digitaal cahier.

Belangrijke activiteiten voor BWM in 2015 zijn:

- Publicatie van vier cahiers, waaronder het cahier Foodtopia in samenwerking met Museum Boerhaave
- Ontwikkeling van een lespakket bij cahier Foodtopia
- Publicatie van 1 digitale uitgave naast het gedrukte cahier, waarschijnlijk in het tweede kwartaal

BATEN

Het subsidiebedrag van OC&W blijft naar verwachting in 2015 gelijk aan 2014.

Om het verlies te beperken zal er meer worden gestuurd op het stimuleren van de cahierverkoop en het vinden van externe financiering voor cahiers. Zowel qua inhoud (aandragen onderwerpen en experts), publiciteit (verspreiding) als financiering van de boekjes (afname van een partij, bijdrage aan de drukkosten) wordt getracht aan te sluiten bij vooraanstaande organisaties in het veld. Het verkrijgen van externe financiering is ook een blijk van vertrouwen in en vraag naar de publicaties van BWM.

LASTEN

Cahiers

Gedurende 2015 zullen weer 4 cahiers gemaakt worden. Besparingen op de cahierkosten zijn niet makkelijk te maken, maar de kosten zullen ook niet significant stijgen. De kosten zijn afgelopen jaren altijd binnen budget gebleven. Na investering voor het opstarten bij de nieuwe distributiepartij worden significante besparingen op de jaarlijkse distributiekosten verwacht.

Kennisoverdracht

Er wordt geïnvesteerd in online middelen, om de cahiers ook steeds beter digitaal te kunnen aanbieden. De samenwerking met Kennislink blijkt succesvol en zorgt voor veel bezoekers van de themapagina's en de website van BWM. We willen daarom de themapagina's op Kennislink in 2015 voortzetten.

Bureau

De personeelskosten van het bureau zullen in 2015 afgezien van inflatiecorrectie naar verwachting ongeveer gelijk blijven. Andere bureau-uitgaven worden zo sober mogelijk gehouden.

TOTAAL

De uitgaven van de stichting zijn volgens de begroting voor 2015 iets meer dan € 12.000 meer dan de inkomsten en daardoor zal ook in 2015 worden ingeteerd op de reserves. Ook na 2015 zullen de uitgaven secuur worden besteed, zodat er niet te snel wordt ingeteerd op de reserves en de stichting haar activiteiten in de toekomst kan blijven voortzetten.

Realisatie 2013 - 2014 en begroting 2015 en 2016

BATEN	2013	Budget 2014	2014	Budget 2015	Budget 2016
Bijdrage OC&W	221.562	221.600	221.562	221.562	221.562
Indexering bijdrage OC&W	13.350	13.400	13.350	13.350	13.350
Verkoop cahiers	24.581	25.000	27.797	28.000	30.000
Extern verkregen financiering cahiers	0	7.500	10.000	7.500	7.500
Rente donatiefonds	210	500	0	0	0
Afschrijving ivm faillissement TMS	-16.349		-5.281		
Totaal baten	243.354	268.000	267.428	270.412	272.412
LASTEN					
Bureaunkosten	116.615	119.000	118.462	120.000	122.000
Cahierkosten	143.086	140.000	134.454	136.000	136.000
Kennisoverdracht	36.703	14.600	22.040	26.500	26.500
Totaal lasten	296.405	273.600	274.957	282.500	284.500
Bestemd fonds saldo 01-01		137.109	137.109	101.991	89.903
<i>Betaling factuur NCWT uit 2013 in 2014</i>		-27.588	-27.588		
Baten -/- lasten	-53.051	-5.600	-7.529	-12.088	-12.088
Bestemd fonds saldo 31-12	137.109	103.921	101.991	89.903	77.815

Uitsplitsing begroting 2015 - 2016

BUREAU	Budget 2014	Uitgaven 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Salariskosten bureaumedewerkers	114.000	114.000	116.000	118.000
Reis-verblijf.binnenland	1.500	242	500	500
Vergaderingen (vergaderkosten, incl. eindejaarsvergadering)	2.500	3.445	2.500	2.500
Briefpapier, pennen ed. (briefpapier/enveloppen)	500	448	500	500
Cadeautjes (representatie)	500	327	500	500
Totaal bureaunkosten	119.000	118.462	120.000	122.000

CAHIERS	Budget 2014	Uitgaven 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Cahier 1	30.000	27.626	29.000	29.000
Cahier 2	30.000	28.555	29.000	29.000
Cahier 3	30.000	27.426	29.000	29.000
Cahier 4	30.000	27.084	29.000	29.000
Distributie	20.000	23.764	20.000	20.000
Totaal cahiers	140.000	134.454	136.000	136.000

KENNISOVERDRACHT	Budget 2014	Uitgaven 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Congressen en evenementen	2.100	187	1.500	1.500
Website vaste lasten	500	404	500	500
Samenwerking NCWT/Kennislink	10.000	12.100	10.000	10.000
Onderwijs		0	10.000	10.000
Digitale media		9.305	2.500	2.500
Onvoorzien	2.000	45	2.000	2.000
Totaal kennisoverdracht	14.600	22.041	26.500	26.500

